

# BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an --- 40 Lei.  
Pe jumătate de an --- 20 Lei.

Împare odată în săptămână:  
**DUMINECA.**

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:  
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.  
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 3960/1922.

## IOAN,

din îndurarea lui Dumnezeu, dreptcredinciosul Episcop al Aradului, Ienopoliei și al Hălmagiului, precum și al părților adnexate din Bănatul-Timișan.

*Iubitului cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Hristos, împreună cu salutarea noastră arhierescă!*

„Christos se naște, măriți-l;  
Christos din ceriuri, întimpinați-l;  
Christos pe pământ, înălțați-vă. Cântați  
Domnului tot pământul, și cu veselie  
lăudați-l popoarelor, că s'a preamărit.“  
(Canonul praznicului oda 1.)

### *Jubiților creștini și fii sufletești!*

Cu aceasta cântare de bucurie și veselie sufletească, cu aceasta veste de mângâiere și întărire în nădejdea binelui, îmi încep vorbirea mea cu voi acum, când din darul și nemărginita dragoste a Tatălui ceresc, a Dumnezeului păcii și al îndurărilor față de toată creatura Sa, ne-am învrednicit și noi a mai plini un an din cursul vieții noastre de pre pământ, și ca atari ajungând iarăși la punctul, dela care am plecat nainte cu un an de zile, am ajuns astăzi aceasta zi de nouă pomenire a venirii darului cel mântuitoriu, ce s'a dat nouă și tuturor oamenilor prin Isus Christos, unul născut Fiu al lui Dzeu, „Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a pogorât din ceriu, și s'a întrupat dela Duhul sfânt, și din Maria fecioară și s'a făcut om.”)

Cunoscând însemnătatea acestui mare praznic împărătesc, a acestui eveniment de împăcare a omului cu Dzeu, Creatorul și ocârmuitorul său și a întregii lumi văzute și nevăzute, l'am așteptat cu dor și sete, deci: folo-

sind prilejul binevenit, mă cobor și acum cu duhul meu la voi cu scopul, ca deoparte prăznuind împreună, să vă arat însemnătatea și temeiul bucuriei și veseliei ce se exprimă în fețele voastre și a tuturor creștinilor, cari au ajuns aceasta zi de mare praznic împărătesc, iar de alta, ca, din prisosul dragostei mele, să vă dau și acum sfaturi și povețe, cari să vă servească de învățătură și îndreptariu în cursul vieții voastre viitoare.

### *Jubiților creștini și fii sufletești!*

Au fost și sunt multe și nenumărate, au fost și sunt mari și însemnate semnele și minunile, cari Dumnezeu le-a făcut întru a Sa putere în mijlocul poporului său, începând cu celea zece plage a le Egiptului, cu trecerea poporului Israiltean prin Marea roșie cu picioare neudate, și cu cufundarea și nimicirea în aceea Mare a carălor și călăreților oștirilor lui Faraon, cari urmăreau poporul desrobit, spre a-l readuce la robia de mai nainte.

Minuni ne mai pomenite și necuprinse de mintea omenească au fost și sunt nu numai acestea, ci asemenea acestora a fost și este și

1) Incheietura a 4 a Simbolului credinței.

minunea cu hrănirea în pustie, a poporului desrobit, cu mană cerească, și adăparea lui cu apă din piatră. Decât toate acestea însă și altele asemenea lor și mai mare și mai însemnată, mai necuprinsă de mintea omenească, dar totodată și de o adânc simțită trebuință a fost și este **taina** întrupării Fiului lui Dumnezeu, a „*Impăratului ceriurilor, care pentru iubirea de oameni pre pământ s'a arătat și cu oamenii a petrecut*“<sup>2)</sup> care taină și minune, tocmai pentru-că este necuprinsă de mintea omenească, biserica noastră dreptmăritoare o preamărește între altele și cu cântarea: „*O minune mai nouă, decât toate minunile celea de de mult, că cine a cunoscut să fie născut maică fără bărbat, și să poarte în brațe pre Cea, ce cuprinde toată făptura*“.<sup>3)</sup>

A fost și este mare acest **dar dumnezeesc**, dar adevărata lui valoare deci și **insemnătatea** zilei, a înțeles-o dela început, o înțeleg acum și o va înțelege acea viitorime, care-și va da seamă de povârnișul, pe care se dădu-se și astfel și de prăpastia întunecului minții și de umbra morții sufletești, în care se cufundase omenimea în urma călcării conștiinței a poruncii Ziditorului și Stăpânului ei, deci în urma îndepărtării ei volnice de Dumnezeu, de lumină, de adevăr și de dreptate, care păcat i-s'a socotit cu atât mai greu, cu cât și la glasul de chemare, ce i-s'a îndreptat veacuri de-a rândul de cătră cei cu cădere, nu numai nu s'a deșteptat și nu s'a reîntors la staulul părăsit, ci în cerbicia ei, izvorită și alimentată din **trufia** și pofta de mărire și stăpânire, după care insetă, ea a rămas îndărătnică și cu inima împetrită.

Ca să cunoașteți cât de greu a tras în cumpăna judecății acest păcat omenesc, v'aș putea îndreptă la „*Cartea neamului lui Isus Christos fiul lui David*“, carte aceasta, cetită din sfânta Evanghelie a Duminecei trecute, care arată tuturor, că, *dela Avram până la Christos* s'au perondat și s'au scurs patruzeci și două de neamuri.

Considerând însă, că destoinicia de a înțelege cuprinsul acestei cărți nu este dată tuturor, urmează să luați altă cale și anume: să consultați *Chronologia Calindarelor*, în care veți afla în câteva minute că: *dela facerea lumii* până astăzi, biserica noastră numără 7430 de ani, din cari detragând anii socotiți dela Christos 1922, puteți constată înșivă fără vr'o oboseală trupească ori sufletească, că, urmările păcatului neascultării au dăinuit 5508 de ani.

Dându-ne seamă de acest adevăr, trebuie

să ne mai dăm seamă și de acela, că, *marele dar al mântuirii* — nici la plinirea vremii — nu s'a dat oamenilor de după vrednicia și faptele lor, ci li-s'a dat numai și numai din mila și nemărginita **dragoste** a lui Dumnezeu, față cu creatura sa, urmează: ca, să credem *cu inima spre dreptate și cu gura să mărturisim spre mântuire*<sup>4)</sup> adevărul sfintei scripturi, că: *Dumnezeu este dragostea*<sup>5)</sup>, iar *Christos este pacea noastră*<sup>6)</sup>; tot astfel trebuie să credem și să mărturisim, că „*Dumnezeu nu voiește moartea păcătosului, ci ca să se întoarcă și să fie viu*“<sup>7)</sup>

### **Jubiților creștini și fii sufletești!**

Arătându-vă prin celea atinse mai sus nu numai proveniența adevărată izvorul păcatului neascultării și numărul anilor de dănuire a urmărilor lui, ci și scopul trimiterii și venirii pre pământ a Mântuitorului nostru Isus Christos, urmează: se vă dau și cu acest prilej sfaturi și povețe, cari să corăspundă nu numai dorinței inimii mele, ci și trebuinței vieții voastre creștinești; sfaturi și povețe, cari să străbată la inima și priceperea voastră a tuturor, și cari ca atari nu numai să le puteți împlini cu inlesnire, ci totodată să vă întărească și în credința și convingerea, că ele purced din prisosul dragostei și interesării mele arhieresti față de voi, de binele și fericirea voastră de acum și cea viitoare.

Atari sfaturi și povețe însă, ori cine le-ar cercă, nu le află și nu le poate afla în altă parte, decât numai și numai în *cartea cărților*, numită sfânta scriptură, a cărei sfinte și dumnezeiești învățături, a format și formează temeliea nebiruită a bisericii noastre ortodoxe române, cea mai veche dintre toate bisericile creștine, a căreia sfinte slujbe și învățături, întocmite pentru toate Duminecile și sărbătorile de peste an, dau, celor ce le ascultă și le plinesc, nu numai mângâiere și recreare, ci și putere și tărie de a se ridica preste valurile ispitelor vieții.

De aceea, și acum, când ne-am învrednicit de bucuria și de veselia acestei zile de nouă prăznuire a *venirii darului*, nu vă pot și nu v'aș putea da un sfat și o învățatură mai potrivită zilelor noastre de acum, decât se vă zic precum vă și zic vouă tuturor cu apostolul neamurilor: *Mulțumiți pururea pentru toate*<sup>8)</sup> *întru toate să mulțumiți, căci aceasta este voia lui Dumnezeu spre voi*.<sup>9)</sup>

Când vă sfatuiesc astfel, știu să-mi dau

<sup>4)</sup> Rom. c. X, v. 10. — <sup>5)</sup> I. Ioan c. IV, v. 8. — <sup>6)</sup> Efes. II, 14. — <sup>7)</sup> Ezechiel XXXIII, 11. — <sup>8)</sup> Efes. c. V, v. 20. — <sup>9)</sup> Tes. c. V, v. 18.

<sup>2)</sup> Dogmatica Glasului 8. <sup>3)</sup> Mărirea Stihovnei Gl. 2.

*seamă*, că sfânta prăznuire n'a adus la toți bucuria și veselia așteptată; unora adecă nu li-sau împlinit dorințele legate de zilele anului, iar ploile fără vreme și seceta îndelungată a zădărnicit pe alocuirea speranțele multor plugari setoși după roada îmbelșugată din anii cu vremuri normali, și ca atari neputându-se împacă cu împrejurările schimbate și neaflându-și în cartea vieții lor punct de orientare și razăm de mângăiere, nu se sfiesc a se îndoi în dreptatea dumnezească.

Nu aș voi să micșorez și mai tare bucuria și veselia unor atari creștini clătinați în nădejdea de bine, dar cred că este potrivit timpul și locul, că, chiar în interesul propriu să le arăt tuturor, că, dintre toate sărbătorile noastre bisericesti nu avem nici una, a cărei apropiere să se vestească cu săptămâni mai nainte, cum vestește biserica noastră sfânta prăznuire de astăzi, a cărei pomenire o preamărește și cu cântarea: „*Trecut-a umbra legii și darul a venit*“<sup>10)</sup>. Dar nu numai o vestește cu săptămâni nainte, ci le și zice tuturor credincioșilor ei: „*Împodobeste-ți casa, întru carea cel dumnezeesc se naște*“<sup>11)</sup>. deci le arată și aceea, cum să se pregătească de prăznuire.

Cunoscând acestea, urmează în mod firesc, că tot creștinul, care se crede în drept a da în ori ce formă espreșiune nemulțumirii sale cu mersul lucrurilor, să nu uite de a da răspuns și la întrebarea, că: după ce trimitearea darului mântuirii s'a făcut numai și numai din mila și dragostea dumnezească față cu omul, cum, și prin ce a dat îndoelnicul dovezi că și-a curățit trupul și sufletul de întinăciunea zilnică a vieții, de plinirea poruncii cei mari de a *iubi pe Dumnezeu și pe de aproapele său ca însuși pe sine*, și cari îi sunt faptele îndurării lui trupesti și sufletești, cu cari și-a împodobit casa sufletului său ca, pacea și mulțumirea să-și afle loc de intrare și așezare în ea.

### *Iubiților creștini și fii sufletești!*

„*Nu vi-le scriu acestea spre mustrarea voastră, ci vă învăț ca și pre niste fii iubiți*“<sup>12)</sup>, ca să știți, cum trebuie privite lucrurile. Și vi-le scriu și de aceea, ca să nu pierdeți din vedere faptul, că dacă în anul, a cărui soare se apropie de scăpătat, nu s'au împlinit la timp dorințele speciale a le unora și altora dintre noi, ori nu în măsura așteptată, s'a împlinit însă o dorință generală a neamului nostru din România întregită, o dorință mai mare și mai însemnată, dorința de a ajunge, precum

am și ajuns marele praznic de *încoronare* a glorioșilor noștri Suverani, a M. Sale Regele Ferdinand I. și a M. Sale Regina noastră Maria, act început cu cel mai mare fast posibil și îndeplinit cu adevărată mărire și cinste, care act se va eterniza pe paginile istoriei acestui an cu litere neperitoare, corăspunzătoriu însemnătății sale.

De aceea ca și cetățenii pururea loiali și credincioși devotați înaltului Tronși a Casei domnitoare, folosind prilejul acestei prime sărbători împărătești dela îndeplinirea acestui eveniment, să rugăm Provedința divină, ca actul încoronării M. M. L. L. să-i binecuvinteze cu ani îndelungați de domnire pacinică, spre mărirea și strălucirea aureolei sceptrului regal, spre prosperarea și întărirea bisericii noastre naționale ortodoxe române de pretutindeni, spre consolidarea și întărirea neamului nostru preste tot, și prin aceasta și spre binele și mulțumirea tuturor supușilor blândeii Lor oblăduiri.

### *Iubiților creștini și fii sufletești!*

Tot mereu ne este dat să auzim accentuându-se, că lumea din bătrâni eră mai bună, dările nu erau așa mari și oamenii nu erau așa de nărăvași, ca și cei de acum.

Aceasta stare de lucruri o pot constată și eu cu bătrânii voștri, dar nu trebuie să pierdem din vedere, că lumea e tot cea de mai nainte, soarele răsare și apune și acum de după unul și acelaș sistem, și dacă s'a schimbat ceva, precum de fapt s'a schimbat, aceasta schimbare provine din modul de cugetare și acțiune a oamenilor cu credința slăbită în nădejdea de mai bine.

În vremile de demult, casele creștinilor fruntași și dacă nu toți știau ceti, erau împodobite cu câte o carte a cărților, cu sfânta scriptură, ori măcar cu psaltirea, cu câte un ciaslov ori ohtoich, din cari învățau a lăuda pe Dumnezeu în zilele de bucurie și luau putere de mângăiere și întărire în zilele de ispite și certări venite asupra lor.

Atunci oamenii cercetau sfânta biserică mai cu de-adinsul, să împărtășiau cu sfințele taine și știau să-și dee seama, că prăznuirea ori cărei zile, se începe cu slujba de seara, se continuă cu utrenia de dimineață și se termină cu sfânta liturgie, la care mergeau dela început și o ascultau cu atențiune încordată până la sfârșitul ei, gustând astfel și hrânindu-și sufletul cu dulceața cântărilor și a sfințelor învățături dumnezești, ce se predau acolo. Cum este astăzi, care, și în ce măsură își împlinește datorințele sale cătră Dzeu, cătră sine și cătră

<sup>10)</sup> Dogmatica gl. 2 — <sup>11)</sup> Podobia 1, gl. 2. — <sup>12)</sup> I. Cor. IV. v. 14.

de-aproapele său, voi sunteți fiește care în vârstă de a mărturisi despre sine.

De aceea, ca să revină vremile de demult, urmați și voi pilda înaintașilor voștri. Cercetați mai bine sfânta biserică în ciasurile de rugăciune, împodobiți-vă casele voastre cu cărți bisericești, de cântări și rugăciuni, a căror cetire să vă servească spre deșteptare și întărirea vieții sufletești.

Dintre alte multe rugăciuni așezate de biserică noastră ca cereri pentru deosebite trebuințe, aflu de potrivită duhului vremii, și vă recomând spre cetire cât mai deasă următoarea rugăciune a sfântului Efrem Sirul: „*Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăvirii, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire și al grăirii îndesert, nu mi-l dă mie. Iar duhul curățeniei și al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește-l mie slujei Tale. Așa Doamne dăruiește mie, ca să văd greșelile mele și să nu osândesc pe fratele meu!*”

Însuși filosoful Pitacus zice învățăceilor săi: „*Nu vorbiți niciodată de rău pe nimene nici chiar pe vrășmașii voștri, iar Apostolul neamurilor zice:*

„*Grății de bine pe cei ce vă grăiesc pe voi de rău, faceți bine și celor ce vă urăsc pe voi!*”

Tot acel apostol mai zice, „*Fii unul către altul buni și milostivi, iertând unul altuia, precum și Dumnezeu v'a iertat vouă întru Hristos!*”

Și acum în sfântul praznic, să ridicăm cu toții ochii inimii și cugetul minții la Tronul dumnezeirii, mulțumindu-i pentru toate câte le face cu noi după blândețele Sale, și spre semnul vădit al bucuriei, să vestim veselia zilei cu cântarea din fruntea acestei Pastorale.

Iar de încheiere, pe Tine Doamne, Te rog cu osârdie dintru adâncul inimei mele, caută cu blândeță și iubire părintească asupra noastră a tuturor, și ne binecuvintează pe noi, robii Tăi, cu darul milostivirii Tale de oameni, ca să putem petrece cu bine acestea sfinte sărbători, spre mărirea numelui Tău celui sfânt. Amin.

Arad, la sfintele sărbători ale Nașterii Domnului din 1922.

Al vostru de binevoitor:

**Ioan J. Papp m. p.**  
Episcopul Aradului.

Aceasta este a 20-a pastorală.

Nr. 3795/922.

### Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din eparhia Aradului.

Prea Vener. Consistor mitropolitan din Sibiu cu Nr. 276 M. din 12/25 Noembrie a. c. ne comunică următorul concluz principal: Alegerea unui preot, ca membru în scaunul protopresbiteral este condiționată și emanează din funcțiunea sa de paroh. Deci când încetează principiul de drept, încetează de sine și consecința. În urmare toți acei preoți, care își părăsesc funcțiunea lor de parohi, în virtutea căreia au fost aleși membri în scaunul protopresbiteral, își pierd în mod natural și dreptul de a mai funcționa în această calitate. Locurile lor devin vacante și trebuiesc întregite conform normelor în vigoare.

Ceace prin aceasta aducem la cunoștința organelor și corporațiilor protopresbiterale și parohiale spre știre și conformare în cazurile obveninde.

Arad, din ședința consist. a Senatului bisericesc ținută în 1/14 Decembrie 1922.

Ioan I. Papp m. p. Episcop.

## CONCURSE.

Pentru postul de capelan cu dreptul de succesiune pe lângă parohul: *Traian Terebenți* din parohia de clasa primă din **Gașa**, se escrie concurs cu termen de alegere de **30 de zile**, dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1.  $\frac{1}{2}$  bir,  $\frac{1}{2}$  stole,  $\frac{1}{2}$  sesie beneficiate și întrecut de numitul paroh. 2. Intregirea dotațiunei preotești dela stat. 3. Nefiind în comună casă parohială, de locuință se va îngriji alesul capelan. 4. Alesul va suporta  $\frac{1}{2}$  din dările după beneficiu și va catehiza fără nici o remunerație la școlile de stat și confesionale.

Competenții în terminul regulamentar au să se prezinte în sf. Biserică din **Gașa**, pentru a predica, cânta, eventual a servi, iar concursule adresate comitetului parohial ort. rom. din **Gașa**, se vor înainta Oficiului Protopopesc ort. rom. din **Șiria**.

**Gașa**, la 18/31 Oct. 1922. *Comitetul Parohial*. Inconțelegere cu mine: *Mihail Lucaș*, m. p. ppop.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. III. **Selegeni**, să escrie concurs cu termen de **30 zile**, dela prima publicare.

Emolumente: 1. Sesie parohială constătătoare din 16 jugh. pământ arător și fanaț. 2. Bir și stole legale. 3. Casă parohială și supra edificate. 4. Intregirea salariului dela stat.

Alesul va catehiza fără a pretinde dela parohie altă remunerație și va plăti contribuția după beneficiul său dela parohie.

Recurenții în terminul regulamentar se vor prezenta în cutare Duminecă, ori sărbătoare în sf. biserică din **Selegeni** pentru a-și arăta desteritatea în tipic, cant și eventual în oratorie.

Recursele se vor adresa oficiului ppresbiteral din **Buteni**. Reflectanții din alte dieceze, vor prezenta litere de admitere la acest concurs dela I. P. S. Sa Episcopul nostru diecezan.

Comitetul parohial ort. român din **Selegeni**.

Inconțelegere cu mine: *F. Roxin*, protopresbiter.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial  
Censurat: **Censura presei.**